

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Buna pregătire pentru noul an de studii - o garanție a succesului instruirii

Oleg BALAN, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar

- La moldoveni există o zicală destul de sugestivă: „Cum îți vei așterne, așa vei dormi”. Așa este și în cazul nostru: de buna pregătire a Academiei de Administrare Publică pentru noul an de studii 2014-2015 va depinde, firește, și desfășurarea în bună ordine a acestuia. Iată de ce, în contextul acestor pregătiri, chiar de cu primăvară au fost strict divizate și delimitate sarcinile pentru asigurarea, în primul rând, a desfășurării procesului didactic la cel mai înalt nivel organizatoric și metodic, iar în al doilea rând, pregătirea bazei tehnico-materiale, crearea celor mai adecvate condiții pentru realizarea acestui proces de instruire.

La ultima ședință a Senatului Academiei din anul precedent de studii a fost examinat minuțios și a fost adoptat pla-

nul de învățământ pentru anul de studii în curs, iar în conformitate cu acest plan a fost elaborat calendarul academic al Academiei de Administrare Publică. A fost efectuată, de asemenea, structurarea disciplinelor în funcție de catedrele respective. Nu am uitat nici de angajarea profesorilor pentru eventualele noi discipline care pot fi introduse în planul de învățământ. Astfel, au fost adop-

tate programele analitice conform disciplinelor academice.

Cât privește cel de al doilea aspect al pregătirilor pentru noul an de studii, a fost elaborat un plan logistic, conform căruia au fost pregătite la un înalt nivel funcțional sălile de studii, a fost dată în funcțiune o nouă sală de calculatoare, primite în calitate de donație de la GLZ; în scurt timp va fi montată o nouă tablă interac-

tivă. Au fost reparate sălile de producție în cantina Academiei, a fost instalat un nou mobilier cu respectarea cerințelor de igienă sanitară. Am întreprins măsurile necesare pentru a optimiza cheltuielile, avându-se în vedere o organizare și o desfășurare corectă a noului an de studii.

Actualmente, identificăm posibilități din resursele proprii pentru a spori salariile corpului profesoral-didactic și ale celorlalți angajați ai Academiei.

Anul de studii care a demarat deja de puțin timp se va deosebi de ceilalți ani prin faptul că la toate specializările va fi studiată o nouă disciplină - „Procese de integrare europeană” - introdusă în contextul semnării și implementării de către Republica Moldova a Acordului de Asociere cu UE.

Inaugurarea anului de studii la secția cu frecvență redusă

Pe 29 septembrie, 2014, în cadrul Academiei de Administrare Publică a avut loc ședința festivă de inaugurare a noului an de studii 2014-2015 la secția cu frecvență redusă, anul I, specializările „Administrare publică” și „Drept constituțional și drept administrativ”.

În deschiderea ședinței, rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, a menționat că începutul de toamnă vine cu mai multe activități

deosebite în viața Academiei, printre care festivitatea de inaugurare a anului de studii. Acum două săptămâni, la 15 septembrie, a fost dat startul anului de studii 2014-2015 la învățământul de zi. Astăzi este inaugurat anul de studii la învățământul cu frecvență redusă.

Conform tradiției, cei prezenți au onorat simbolurile Republicii Moldova: Drapelul de Stat și Imnul de Stat.

În continuare, dl O. Balan

a adresat, cu ocazia acestui eveniment, sincere felicitări corpului profesoral, întregului colectiv al Academiei și, îndeosebi, masteranzilor, urându-le mult succes și mari realizări. Este primul vostru succes, a subliniat rectorul, adresându-se masteranzilor, că ați reușit să treceți cu brio examenele de admitere, la concurs fiind înscriși 380 de pretendenți pentru 170 de locuri, succese pe care aveți toate șansele să le avansați și să vă afirmați

ca personalități notorii în domeniul administrării publice de toate nivelurile. Academia oferă pentru aceasta condiții excelente pentru studii de cea mai înaltă calitate de pregătire a cadrelor profesionale pentru serviciul public al țării. Ca o confirmare, dl O. Balan a adus ca exemplu că absolvenții ai Academiei sunt 19 din cei din 101 deputați în Parlamentul Republicii Moldova, trei membri ai Guvernului, 16 din cei 32 de președinți de raioane, primari ai orașelor, funcționari din autoritățile publice centrale și locale.

Dl rector s-a oprit pe scurt

(Continuare în pag. 4)

În cadrul vizitei la Chișinău a președintelui belarus, Aleksandr Lukașenko, au fost semnate mai multe acorduri de colaborare bilaterală între Republica Moldova și Belarus.

Printre documentele semnate se numără Acordul de cooperare între Camerele de

Belarus respectă decizia Republicii Moldova de integrare europeană

Comerț și Industrie din cele două state, Planul de Acțiuni pentru anii 2015-2016 între Primăria Municipiului Chișinău și Primăria orașului Minsk, Planul de Consultări între Ministerele Afacerilor Externe ale celor două state și Tratatul interstatual cu privire la transferul persoanelor condamnate. Totodată, a fost semnată și o declarație comună a Președintelui Republicii Moldova și cel al Belarusului.

Nicolae Timofti, Președinte al Republicii Moldova, a declarat că în cadrul întrevederii cu omologul sau belarus au fost abordate perspectivele realizării unor proiecte comune în complexul agroindustrial, domeniile energiei, transportului electric și infrastructură. De asemenea, potrivit lui Timofti, au fost examinate probleme ce țin de sporirea livrărilor de produse agricole, pomilegumice

și vinicole moldovenești în Republica Belarus.

Aleksandr Lukașenko a afirmat că Republica Moldova este un partener de încredere pentru Republica Belarus și dezvoltarea relațiilor dintre cele două părți rămâne a fi o prioritate pentru țara sa.

Oficialul a mai remarcat că Belarusul respectă decizia Moldovei de a semna și ratifica Acordul de Asociere cu UE.

Prioritățile legislative ale sesiunii de toamnă, reforma justiției și a procuraturii, cooperarea cu Comisia de la Veneția, situația politică internă, contextul regional și alegerile parlamentare din noiembrie, curent, au fost principalele subiecte abordate în cadrul întrevederii Președintelui Parlamentului, Igor Corman, cu coraportorii Comisiei de monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Euro-

Coraportorii APCE în vizită la Chișinău

pei, Lise Christoffersen și Piotr Wach, care au întreprins o vizită de documentare în Moldova, în perioada 23-26 septembrie.

Igor Corman a făcut o scurtă trecere în revistă a priorităților legislative pentru sesiunea curentă, printre care finanțarea partidelor politice, pachetul de legi anti-tutun, cota de participare a femeilor în politică. Șeful Legislativului a punctat, de asemenea, determinarea autorităților de a rectifica bugetul de stat pentru a ajuta producătorii autohtoni să facă față situației dificile urmare a sancțiunilor economice impuse de Federația Rusă.

Referindu-se la obiectivul de încheiere a procedurii de monitorizare a țării noastre de către CoE, Președintele Parlamentului a menționat că scopul țării noastre în relația cu APCE este unul clar. „Interesul nostru este să avem alegeri democratice, libere și corecte la 30 noiembrie, ca după aceste alegeri să avem o guvernare proeuropeană, care va accelera implementarea Acordului de Asociere cu UE, ceea ce ne va ajuta să finalizăm îndeplinirea obligațiilor pe care ni le-am asumat față de Consiliul Europei și să trecem în faza de postmonitorizare”, a declarat Corman.

Coraportorii APCE au menționat că țara noastră se află într-un moment foarte important pentru viitorul său și au subliniat importanța organizării unor alegeri democratice, libere și corecte. „Cel mai bun lucru pentru R. Moldova este asigurarea unui sistem politic care să permită adoptarea unor legi bune, menite să contribuie la construcția democratică a țării”, a declarat Lise Christoffersen.

Coraportorii APCE au anunțat că raportul de monitorizare va fi prezentat în cadrul APCE după alegerile parlamentare din Republica Moldova de la finele lunii noiembrie.

Guvernul își asumă răspunderea în fața Parlamentului

Cabinetul de Miniștri își asumă răspunderea pentru un set de proiecte privind modificarea și completarea unor acte legislative. Este vorba despre șapte documente care vizează sistemele energetice și financiar-bancare, agricultura și bugetul.

„Avem de rezolvat câteva subiecte care nu mai rabdă amânare. Am discutat cu colegii din Coaliție, colegii par-

lamentari, care susțin această decizie de a ne angaja răspunderea. Există deplină deschidere din partea conducerii Parlamentului pentru prezentarea cât mai rapidă a legilor pentru care Guvernul urmează să-și angajeze răspunderea în fața Legislativului. Sunt convinși că prin această asumare dăm dovadă de o abordare responsabilă față de oameni și ne luăm în serios obligațiile pe care le avem”, a declarat Primul-Ministru Iurie Leancă.

Astfel, unul dintre cele șapte proiecte prevede rectificarea bugetului, fapt ce va permite achitarea compensațiilor în agricultură, procurarea păcurii

pentru iarnă, suplینirea Fondului rutier și al celui ecologic.

Un alt document ține de angajamentele Guvernului față de producătorii și procesatorii de fructe, legume și struguri cu privire la vacanța fiscală acordată până la 30 noiembrie 2014, dar și la scutirea de accize a distilatelor obținute pe bază de vin, produse în Republica Moldova.

La fel, producătorilor și procesatorilor de legume, fructe și struguri nu li se vor aplica penalități pentru neplata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, neachitarea, achitarea tardivă sau achitarea incompletă a prime-

lor de asigurare obligatorie de asistență medicală în perioada de până la 30 noiembrie 2014.

Un alt proiect se referă la unele măsuri privind reorganizarea S.A. „Termocom” într-o întreprindere eficientă și de tip modern. Proiectul va permite atragerea a 40 de milioane de dolari de la Banca Mondială.

Totodată, Executivul își asumă răspunderea pentru un proiect cu privire la importul păcurii pentru sezonul toamnă-iarnă 2014-2015 și pentru un document ce prevede declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare a unor sisteme centralizate de irigație.

ȘEDINȚA ORDINARĂ A SENATULUI ACADEMIEI

Pe 23 septembrie curent, și-a ținut lucrările ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică, care a fost prezidată de președintele Senatului, **dl Oleg BALAN**, rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar.

Membrii Senatului au examinat și au adoptat hotărârile corespunzătoare asupra mai multor chestiuni de pe ordinea de zi, cele mai importante dintre ele fiind „Cu privire la aprobarea Planului de activitate a Senatului pentru anul de studii 2014-2015”, „Cu privire la aprobarea efectivului de ore pe catedre pentru anul de studii 2014-2015”, „Cu privire la aprobarea

rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar, **Maria STRECHII**, director al Departamentului

învățământ superior, doctor în economie, conferențiar universitar, **Silvia DULSCHII**, șef al Direcției știință și cooperare internațională, doctor în istorie, conferențiar universitar, **Ion DULSCHII**, șef al

principiale și a concretizării problemei, a examinării minuțioase a propunerilor înaintate, s-a hotărât de a

lua act de informație și de a reveni la problema respectivă la ședința următoare a Senatului. **Dna Silvia GORIUC**, șefa Catedrei științe juridice, doctor în drept, conferențiar universitar, s-a pronunțat pentru excluderea de pe ordinea de zi a Senatului a chestiunii „Cu privire la aprobarea „Îndrumarului doctorandului Academiei de Administrare Publică”, propunând ca acesta să fie examinat în cadrul catedrei de profil, el urmând să constituie un act de ordine internă.

științe istorice, conferențiar universitar, pentru abilitarea cu dreptul de conducător de doctorat, cu aprobarea temelor de doctorat propuse, la specialitatea 563.01 „Teoria, metodologia administrației publice.”

La ședința Senatului a mai fost examinată chestiunea „Cu privire la aprobarea Politicii editoriale a revistei „Administrarea Publică”. O informație în această problemă a prezentat **Mihai MANEA**, șef al Secției activitate editorială.

Asupra agendei ședinței Senatului s-au mai pronunțat membrii acestuia **Tudor DELIU**, lector superior, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, **Iurie ȚAP**, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, **Vlad CANȚÎR**, președinte al Federației SINDASP, **Aurelia ȚEPORDEI**, director al Departamentului dezvoltarea profesională, **Ludmila ANDRIEVSCHI**, șefa Direcției management personal și relații publice, **Tudor LEANCĂ**, șef al Direcției generale logistică, și alții.

Senatul a mai luat în dezbateri și alte chestiuni

modificărilor în planurile de învățământ pentru anul de studii 2014-2015”, „Cu privire la aprobarea programelor analitice la disciplinele de studii pentru anul de studii 2014-2015”, „Cu privire la aprobarea programelor examenelor de admitere la studii prin doctorat”, „Cu privire la „Recomandările metodice pentru candidații la studii prin doctorat privind elaborarea referatului științific” și „Cu privire la salarizarea colaboratorilor Academiei de Administrare Publică”.

Informații asupra chestiunilor de pe ordinea de zi au prezentat **Oleg BALAN**,

Catedrei științe administrative, doctor în istorie, conferențiar universitar.

Discuții în contradictoriu au provocat chestiunile „Cu privire la aprobarea temelor tezelor de master (anul III, secția cu frecvență redusă) și confirmarea conducătorilor științifici” și „Cu privire la aprobarea „Îndrumarului doctorandului din Academia de Administrare Publică”. **dl Oleg Balan** a criticat formulările temelor tezelor de master, menționând lipsa într-o mare parte dintre ele a elementului de cercetare științifică.

Urmare a dezbaterilor

Senatul a adoptat hotărârea de a recomanda Consiliului Național de Acreditare și Atestare candidatura **dlui Andrei GROZA**, doctor în

privind viața și activitatea Academiei de Administrare Publică.

Mihai MANEA

Inaugurarea anului de studii la secția cu frecvență redusă

(Sfârșit. Început în pag. 1)

și la reformele conceptuale din ultimul timp, la revenirea Academiei în subordinea Guvernului Republicii Moldova, ceea ce oferă posibilități mai

lui, menționând că proaspeții masteranzi au marele noroc de a studia într-una dintre cele mai prestigioase instituții învățământ superior din republică, o instituție de elită, fiind unica de profil de pregătire a

mari de conlucrare cu administrația publică centrală și locală, de a perfecționa în continuare procesul de studii și a-l racorda la standarde europene și internaționale, de care trebuie să beneficieze din plin masteranzii de la Academie, adevărat Centru Național de pregătire a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării.

În continuare, moderatorul ședinței festive, prim-prorectorul Academiei, dl Andrei GROZA, doctor în științe istorice, conferențiar universitar,

cadrelor pentru serviciul public și i-a îndemnat să valorifice din plin timpul studiilor la Academie. Fără un contingent de funcționari publici profesioniști la nivelul cerințelor de azi este imposibil de a realiza cu succes reformele și democratizarea continuă a țării în contextul integrării în Uniunea Europeană.

Oaspete de onoare al festivității a fost dl Philipp JOHANNSEN, reprezentant al Agenției de Colaborare Internațională a Germaniei (GIZ), care a menționat că pentru

a oferit cuvântul dlu Leonid BUJOR, consilier al Primului-Ministru, Iurie LEANCĂ, care a adresat sincere felicitări și urări de bine masteranzilor din numele șefului Executiv-

plementarea proiectelor GIZ în Republica Moldova. Asta, deoarece Academia este instituția de bază de pregătire a funcționarilor publici în domeniul managementului

politicilor publice, evidențiind asemenea domenii, cum ar fi „Buna guvernare” și „Descentralizarea”, sectoare importante ale cursului european al Republicii Moldova, care este susținută activ pe această cale de către Germania. Academia de Administrare Publică este, pe drept cuvânt, locomotiva reformelor în domeniul serviciului public, a accentuat dl Johannsen, adresând felicitări masteranzilor și îndemnându-i să îmbine armonios teoria cu practica pentru a asigura pe viitor o administrare eficientă întru binele oamenilor și societății.

Dl Ion DULSCHI, șef Catedră administrare publică, doctor în istorie, conferențiar

Din partea masteranzilor anului I au luat cuvântul Rodica SACA, consultant principal în cadrul Căminului de Stat, specializarea „Administrarea publică”, și Ion DONȚU, șef al Oficiului stare civilă Căușeni, specializarea „Drept constituțional și drept administrativ”, care au remarcat faptul că sunt mândri de a avea onoarea de a studia la una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din republică, unde sunt cele mai bune condiții de a acumula cunoștințe temeinice în domeniu și a se afirma ca specialiști de înaltă calificare pentru binele țării.

Nu a încălcat tradiția nici profesorul Tudor DELIU, depu-

universitar, adresând felicitări proaspeților masteranzi, a menționat că noul an de studii la Academie este un an deosebit și prin faptul că Republica Moldova a obținut statutul de membru asociat al Uniunii Europene și, în acest context, este necesară implementarea standardelor europene în toate instituțiile statului. Astfel, că în procesul de studii urmează să fie promovată cultura profesională a funcționarului public prin competență, abilitate și integritate, îndemnând masteranzii să comunice cât mai activ cu profesorii, să studieze profund și creativ materialul pentru a deveni adevărați profesioniști.

tat în Parlamentul Republicii Moldova, absolvent al primei promoții a Academiei, autorul versurilor Imnului Academiei, care a prezentat Academia de Administrare Publică, parcurgând într-un stil viu și atractiv istoria și evoluția instituției, referindu-se la profesorii, care au activat din primii ani ai Academiei și la actualul corp profesoral-didactic, la structura organizațională și didactică, la simbolurile și tradițiile Academiei.

În finalul ședinței, cei prezenți au onorat Imnul Academiei, după care au mers în sălile de curs la primele lecții din anul curent de studii.

Ion AXENTI

Pe 19 septembrie 2014, la Academia de Administrare Publică s-au aflat într-o vizită de lucru reprezentanții Centrului de Excelență de Dezvoltare a Afacerilor (CEDA) din România, dna Octavia IGNATOV, director general al Centrului, și dl Sorin BOCAN-CEA, șef al Departamentului studii europene. Ei au avut o întrevedere cu rectorul Aca-

demiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. La întrevedere au participat prim-prorectorul Academiei, dl Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, și dna Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională. Întâlnirea a avut loc la solicitarea oaspeților care

Perspective privind instruirile în domeniul elaborării proiectelor investiționale

au venit cu propuneri privind organizarea în cadrul Academiei a unor cursuri de instruire în

domeniul elaborării proiectelor investiționale cu suportul financiar al Uniunii Europene.

Dl O. Balan i-a salutat pe oaspeți și i-a informat despre Academie, despre istoria instituției, evoluția și activitatea acesteia, despre schimbările reformatoare din ultimul

timp, Academia fiind trecută din subordinea Președinției în subordinea Guvernului Republicii Moldova, ceea ce oferă oportunități de perfecționare a procesului de studii, posibilitatea unei interacțiuni mai dinamice și fructuoase dintre Academie și administrația publică centrală și cea locală. Rectorul a menționat că propunerile vizate sunt binevenite și benefice pentru Academie, întrucât anume în acest domeniu sunt necesare cursuri intense de instruire a primarilor, funcționarilor publici, îndeosebi, din administrația locală, unde deficitul de asemenea cunoștințe stopează în mare parte dezvoltarea localităților, accentuând, totodată, experiența și practica bogată a Academiei privind implementarea a numeroase proiecte în colaborare cu parteneri locali și internaționali. Ambele părți au căzut de acord

ca asemenea cursuri să fie organizate în comun.

Dna O. Ignatov și dl S. Bocancea s-au referit la problemele din acest domeniu din România, calea parcursă privind altoirea acestor calități la funcționarii publici de toate nivelurile cu scopul de a depăși vechea mentalitate, incapacitatea de a lucra pe nou, ceea ce a cauzat neînsușirea a sume enorme din alocațiile Uniunii Europene. Acum în România situația este cu mult mai bună, dar este încă de lucrat în această direcție.

În final, s-a hotărât ca aceste propuneri să fie studiate minuțios de ambele părți pentru a se ajunge, de comun acord, la o variantă optimă de organizare a cursurilor de instruire în domeniul elaborării proiectelor investiționale cu suportul financiar al Uniunii Europene.

Cor. „F. P.”

Reprezentanți ai instituțiilor de administrare publică din Ucraina și Azerbaidjan în vizită la Academie

Pe 18 septembrie curent, la Academia de Administrare Publică s-au aflat într-o vizită de lucru dnii Nikolai IJA, director al Institutului Regional de Administrare Publică din Odessa al Academiei Naționale de Administrare Publică de pe lângă Președintele Ucrainei, și Elman NASIROV, director al Institutului de Cercetări Politice al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Azerbaidjanului. Ei au avut o întrevedere cu rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. La întâlnire au participat prim-prorectorul Academiei, dl Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, și doamnele Maria STRECHII, director al Departamentului învățământ superior, doctor, conferențiar universitar, Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională, și Silvia DULSCHI, șef Direcție știință și cooperare internațională, doctor, conferențiar universitar.

Dl Oleg Balan i-a salutat pe oaspeți, accentuând bunele relații de colaborare cu Institutul Regional de Administrare Publică din Odessa, unde profesorii Academiei au participat la mai multe conferințe științifice, iar Ambasadorul Azerbaidjanului în Republica Moldova, Dl Namig H a s a n oglu Aliyev, este deseori oaspetele Academiei, fiind stabilite bune relații de cooperare.

În continuare, dl Oleg Balan a făcut o scurtă prezentare a Academiei, referindu-se la schimbările de ordin conceptual din ultimul timp, remarcând faptul că din anul curent Academia a trecut din subordinea Președinției în subordinea Gu-

vernului Republicii Moldova.

Rectorul a menționat că în cei 21 de ani de la fondarea sa, Academia a devenit o instituție de învățământ superior de elită, unica instituție din republică în care sunt pregătite și perfecț-

ionate cadre înalt calificate de funcționari publici. Trecerea la autogestiune, implementarea continuă a proiectelor, cooperarea cu mai multe centre universitare de profil de peste hotare și stagiile peste hotare ale profesorilor și masteranzilor Academiei sunt repere ce determină perfecționarea proce-

sului de studii.

Oaspeții au adresat mai multe întrebări, oferind, totodată, informații despre organizarea studiilor la instituțiile pe care le reprezintă, fiind discutate sub mai multe aspecte procesul de studii și exprimate opțiunile pentru o colaborare mai avansată cu Institutul din Odessa, cu care Academia are încheiat un acord de colaborare, și să fie pregătite și examinate materialele pentru a fi încheiat un acord de colaborare cu Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Azerbaidjanului.

În final, oaspeții au mers prin blocul de studii, pe la catedre, prin auditorii, fiind plăcut impresionați de schimbările majore din ultimul timp din cadrul Academiei, care confirmă statutul de instituție de învățământ superior de elită, de Centru Național de pregătire a cadrelor de calificare înaltă pentru serviciul public al țării.

Cor. „F. P.”

Procesul de studii – la standarde europene

Andrei GROZA,
prim-prorector al Academiei,
doctor în științe istorice,
conferențiar universitar

Anul universitar 2014-2015 a început, după cum era de așteptat, cu încredere și mari speranțe, atât ale profesorilor, cât și ale masteranzilor.

Pentru a realiza obiectivele

puse în fața Academiei, au fost întreprinse mai multe măsuri. În perioada iulie – septembrie, curent, din mijloace financiare proprii ale instituției au fost efectuate lucrări de reparație a mai multor săli de studii, birouri de serviciu, a blocului de producție al cantinei, a căminului studentesc și a altor subdiviziuni ale Academiei. A fost completat fondul de cărți al bibliotecii, au fost achiziționate mai multe mijloace metodico-tehnice, au fost îmbunătățite condițiile de lucru la catedre.

În timpul apropiat urmează a fi procurate și instalate câteva table interactive, noi copiatoare, calculatoare și alte lucruri care vor permite ca Academia să corespundă celor mai riguroase cerințe educaționale europene.

Urmare a necesității dicta-

te de unele împrejurări, au fost modificate planurile de învățământ la specializările „Relații internaționale” și „Anticorupție”, iar în scopul fortificării acțiunilor întreprinse de autoritățile statului de integrare în spațiul european a fost introdusă o nouă disciplină – „Proces integraționist european” – care va fi ținută la toate cele 6 specializări.

În acest an, procesul de studii va fi asigurat de 62 de cadre didactice, inclusiv de 12 doctori habilitați, profesori universitari și 36 de doctori, conferențieri universitari.

Luând în calcul mai mulți factori, la primele ședințe de catedre se va determina forma de evaluare a cunoștințelor masteranzilor – scrisă sau orală, cu condiția păstrării în cadrul sesiunii de examinare a unui raport de egalitate între acestea, după numărul de discipline.

În colaborare cu reprezentanții autorităților publice locale din România, urmează să fie organizate stagii de patru

săptămâni pentru 6 masteranzi de la secția zi în câteva municipalități de peste Prut.

Începând cu acest an, absolvenților studiilor de doctorat de la specialitățile 563.01 – Teoria, metodologia administrației publice și 563.02 – Organizarea și dirijarea în instituțiile publice; servicii publice, li se vor conferi titlul științific de doctor în științe administrative.

Vor urma noi întâlniri ale corpului profesoral-didactic și masteranzilor cu reprezentanții autorităților publice centrale și locale, ai misiunilor diplomatice rezidente în Republica Moldova, ai altor instituții naționale și internaționale.

Lista acțiunilor specifice începutului unui nou an de studii ar putea continua, noi însă vom menționa doar faptul că conducerea Academiei va efectua o monitorizare mai eficientă a întregului proces de studii și va asigura calitatea studiilor la masterat și doctorat conform celor mai bune practici internaționale.

Departamentul dezvoltare profesională a inaugurat activitatea în semestrul II al anului 2014 prin organizarea mai multor evenimente de instruire.

Tradițional, cursurile de dezvoltare profesională sunt organizate:

- la comanda de stat, stabilită Academiei prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1063 din 26.12.2013;
- la solicitarea autorităților administrației publice;
- în colaborare și cu suportul financiar al partenerilor de dezvoltare.

Astfel, la comanda de stat, au fost desfășurate 3 cursuri de dezvoltare profesională: „Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu”, „Management și planificare strategică”, „Integrarea profesională în funcția publică”. Aceste training-uri au fost destinate personalului cu funcții de conducere și execuție din cadrul autorităților administrației publice centrale.

Instruiri profesionale prin proiecte de parteneriat

Au fost realizate cu succes 3 cursuri la solicitarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat: „Noile standarde naționale de contabilitate”, „Sisteme de evidență contabilă – 1C”, „Organizarea evidenței contabile”.

În cadrul parteneriatului cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), a fost organizat un training pentru cadrele didactice ale Academiei care s-a axat pe sporirea competențelor participanților la curs necesare în predarea cursului de instruire „Dezvoltarea leadership-ului în administrația publică” și un schimb de experiență privind utilizarea celor mai moderne metode de instruire a adulților.

Participanții acestor activități de instruire au menționat că cunoștințele și deprinderile obținute le vor fi de folos

Aurelia ȚEPORDEI,
director al Departamentului
dezvoltare profesională

la îndeplinirea de către funcționarii publici a criteriilor de performanță specifice funcției pe care o ocupă, formulate din perspectiva profesionalizării funcției publice, astfel contri-

buind la crearea unei administrații publice capabile să sprijine procesele de integrare europeană.

În același context, participanții au menționat că cursurile de instruire prestate de Academia sunt structurate pentru a permite atât înțelegerea teoretică a conceptelor, cât și folosirea unei game variate de instrumente practice: discuții de grup, exerciții, simulări, studii de caz, implicarea activă a tuturor participanților într-un mediu participativ de învățare, unde provocările sunt discutate și soluționate prin exemple de bune practici.

Pentru semestrul curent sunt planificate mai multe activități organizate în colaborare și cu alți parteneri: PNUD, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor etc.

Casa noastră – Academia

Tudor LEANCĂ,
șef Direcție generală
logistică

„Gospodarul se cunoaște de la poartă”, spune o înțeleaptă vorbă populară și, cu adevărat, prima impresie despre instituție ți-o faci de la intrare. De aceea, ne străduim ca, în primul rând, fațada blocului central al Academiei să aibă un aspect frumos, atrăgător, să promoveze imaginea instituției. În acest scop, au fost efectuate lucrări de tencuire și nivelare a pereților cu materiale dintre cele mai bune. Efectuăm permanent lucrări de salubritate pe teritoriul adiacent, am înnoit gazonul și, pentru ca iarba să fie mereu proaspătă și verde, am instalat o rețea de irigare. În grijă permanentă se află cele două hăvuzuri de la intrare și de pe Aleea absolvenților, locurile de odihnă din parc. Anterior, dinspre strada laloveni a fost instalat un

nou panou mare, atractiv, cu însemnele Academiei.

Și în interiorul blocurilor Academiei am efectuat o serie de lucrări de reparație pentru a crea condiții optime procesului de studii. La etajul 4 din blocul B, unde sunt amplasate auditiile Departamentului dezvoltare profesională, a fost schimbat sistemul de termoficare, fiind montate noi robinete tur-retur pentru a asigura încălzirea auditiilor pe timp de iarnă. Același lucru l-am făcut și în cămin.

În depozitul de materiale al Academiei au fost instalate noi stelaje pentru a asigura spațiu suficient pentru plasarea tuturor materialelor și asigurarea unei ordini exemplare. Și la bibliotecă am instalat rafturi suplimentare.

Lucrări de reparație au fost efectuate și la garajul Academiei, fiind conectat la sistemul de aprovizionare cu apă și canalizare. A fost amenajat locul de colectare a deșeurilor menajere, aici fiind instalate 5 tomberoane.

Urmează să fie procurate mobilă moale, mese, scaune și dulapuri pentru birouri, catedre și auditiile, precum și a noilor utilaje pentru cantină.

Grija permanentă pentru a menține blocurile într-o stare agreabilă și a crea condiții optime pentru procesul de studii este o datorie sfântă, deoarece, s-ar putea spune că Academia este pentru noi o a doua casă.

Cantina Academiei – bucate ca la mama acasă

Cantina Academiei are peste 40 de ani. Dar a cunoscut o renovare capitală abia în ultimii ani, datorită actualei conduceri a Academiei de Administrare Publică.

Dacă mai înainte, de exemplu, vesela o spălam în obișnuite căzi, în condiții antisaniare și însuși spălatul lua mult timp și eforturi, apoi acum a fost instalată o mașină modernă de spălat vesela, ceea ce este foarte rentabil. Totodată, a fost re-

parată capital însăși încăperea respectivă.

Aș vrea să menționez lucrările de reparație capitală, în ansamblu, în toate încăperile și sălile cantinei: sala pentru profesori, sala mare, sala de servire a bucatelor și toate celelalte încăperi: secțiile de preparare a mâncărurilor calde și reci, a preparatelor din carne și pește, secția de legume, vestiarul, depozitul, care după reparații arată ca la adevărații gospodari. Pereții,

podurile au fost rase până la piatră, tencuite din nou și finisate, podelele, de asemenea, au fost înnoite cu teracotă. Peste tot au fost schimbate ferestrele, perdelele, au fost procurate mese și scaune noi dintre cele mai bune. În săli au fost instalate și televizoare de perete, unde în timpul prânzului, ale seratorilor sau altor măsuri corporative, pot fi vizionate ultimele știri sau alte emisiuni.

Pentru lucrători a fost pusă în funcțiune camera de duș și create toate condițiile ca bucătărele, întregul personal al cantinei să se simtă confortabil și să prepare bucate gustoase atât pe placul colaboratorilor Academiei, cât și al celor din exterior, numărul cărora este în creștere.

După cum spun și bucătărele, acum este o mare plăcere să lucrezi în cantina Academiei, unde te simți confortabil, și fie-

Tatiana PÎNZARI,
șefa cantinei

care depune toată străduința și sufletul pentru a pregăti bucate dintre cele mai gustoase, ca la mama acasă, cum se mai spune despre asemenea bucate. Și noi ne vom strădui să menținem această frumoasă atmosferă, să servim profesorii, masteranzii, funcționarii veniți la cursuri, toți vizitatorii ca în cele mai prestigioase întreprinderi de alimentație publică din capitală.

Blocul „C” și căminul - în siguranță

Roman PASCARU,
administratorul blocului
„C” și al căminului

În blocul „C” se află auditiile în care se desfășoară cursurile de instruire, organizate de Departamentul dezvoltare profesională. De aceea, pentru îmbunătățirea procesului de instruire, auditiile de la etajele I și II au fost renovate, iar în auditoriul nr. 8 au fost instalate 15 calculatoare performante, de ultima generație. De asemenea, pentru crearea unei ambiante confortabile, la geamurile din auditiile, bibliotecă și din secția activitate editorială au fost instalate jaluzele.

A fost efectuată reparația coridoarelor și holurilor la toate etajele din cămin. Iar ca rezultat al lucrărilor de reconstrucție și reparație, efectuate la etajul I, capacitatea căminului s-a majorat cu 7 locuri, numărul total al cărora este acum de 149. De asemenea, au fost îndeplinite lucrări de reparație cosmetică în toate odăile de hotel de la etajul II. Tot la acest etaj, au fost reparate camerele de duș pentru bărbați și femei.

Nu vor fi probleme cu încălzirea în timpul iernii. Pentru funcționarea bună a sistemului de încălzire au fost schimbate robinetele pentru a regla agentul primit de la furnizor.

Și sistemul de canalizare a fost reparat capital, fiind schimbate țevile, care au fost și redirecționate pentru îmbunătățirea evacuării apelor reziduale.

Pentru prima dată au fost luate măsuri pentru a îmbunătăți securitatea bunurilor materiale și păstrarea ordinii, fiind instalate 13 camere de supraveghere pe tot perimetrul blocului „C” și al căminului.

Grigore Vieru - poetul neamului

La 14 februarie 2015, se împlinesc 80 de ani de la nașterea poetului Grigore Vieru. Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova a fost aprobat Programul de acțiuni al Ministerului Educației, dedicate acestei aniversări. Conform acestui Program și a recomandărilor ministerului și în cadrul Academiei de Administrare Publică a fost elaborat un plan de acțiuni de omagiere a poetului care urmează să fie organizate și desfășurate pe parcursul anului 2015. Începând cu acest număr al ziarului „Funcționarul Public”, vom reflecta pe parcurs activitatea literară a lui Grigore Vieru, vom publica poezii din creația poetului.

Sunt fericit

Sunt fericit
Ca n-am cântat păunii.
Cântat-am măru înflorit:
Cel rușinându-se
De trupul gol al Lunii,
Izvorul care reînvață
De unde vine,
Când s-a fost născut
Și malul sfredelit
De țipătul durut
Pe care-l dau lăstunii.
Sunt fericit
C-am plâns ori
M-am bătut în vatră
Cu hoarda
Ploilor de piatră,
C-am încălzit

Cu sângele-mi rănit
Pământul
(Ori poate-mi încălzii
Mormântul?!),

C-am fost o trestie
Cu-ndurerata pleoapă
În aer jumătate
Și jumătate-n apă.
Sunt fericit
C-aud cum sună-n față,
Prea tainic și integru,
Un cântec drag,
Atât de cunoscut,
Și că mă latră-n urmă
Cu cerul gurii negru
Prăpastia
Pe care zburător
O am trecut;
Că nu aurul eu număr,
Ci stelele din cer
Și-n lacrima de lut -
Străbunii.
Erou nu sunt,

Măririi nu cer,
Sunt fericit
Ca n-am cântat păunii.

Ars poetica

Merg eu dimineața, în frunte,
Cu spicele albe în brațe
Ale părului mamei.
Mergi tu după mine, iubito,
Cu spicul fierbinte la piept
Al lacrimii tale.
Vine moartea din urmă
Cu spicele roșii în brațe
Ale sângelui meu -
Ea care nimic niciodată
Nu înapoiază.
Și toți suntem luminați
De-o bucurie neînțeleasă.

Viața creației și creația vieții vierene

*Noros sau clar ca o amiază
Eu sunt poetu-acestui neam.
Și-atunci când lira îmi vibrează
Și-atunci când cântece nu am.*

Grigore VIERU

Grigore Vieru este scriitorul care se identifică de la sine cel mai bine cu ideea Neam și de creație din perspectivă valorică (etico-civică și estetică...) și imnică totodată. Lăudabilă în același rând și consacrarea deplină a creatorului timp de o viață de om unei cauze nobile – eliberării naționale de sub călcăiul pansovietic, de sub jugul lui ideologic-realist-socialist.

Restrânsă ca volum, opera viereană (poezia, cântecele, inclusiv cele pentru și despre copii, maximele, eseurile, discursurile etc.) este una sobră și unitară, ea este expresia unui poet național și paneuropean al generației și secolului său în linia clasicilor contemporani, modernității lor ideatice și meditativ-lirice,

gnostice și premistice de la Alexe Mateevici încoace.

Secolul al XX-lea românesc este remarcabil prin „generația de aur”, cum a definit-o exegetul Eugen Simion. Grigore Vieru, prin creație și condiție, face parte la propriu și la figurat din această generație aleasă și valoroasă, înaintemergătoare și revelatoare, care a întors poezia și nu numai cu fața spre Om, spre tot ce-i divin și frumos, spre Neam, Adevăr, Istorie etc. Contemporanul nostru, autorul antologicului volum liric „Numele tău”, în această constelație de idei este un clasic adevărat, un schimbător de direcție, maioreșcian vorbind.

În anul 2015, vom celebra 80 de ani de la nașterea bardului de la Pererâta, o dată însemnată pentru cultura și istoria noastră literară de ieri și de azi. Contemporanii săi, colegii de breaslă de acasă și din Țară, îl vor comemora,

desigur, cu pioșenie și cu sentimentul datoriei împlinite. Este un gest nobil. Mai mult, n-ar fi rău să se adune un volum de materiale, date publicității, într-un a-l edita. Ar fi un exemplu model pentru alte generații de cinstire înțeleaptă, necesară celor ce vin din urmă (scriitori, profesori, liceeni etc.), deoarece Grigore Vieru a făcut epocă în literatura națională dintre Nistru și Prut în cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea, urmat fiind de-o adevărată pleiadă de poeți de vocație (între care Petru Cărare și Liviu Damian, Victor Teleucă și Anatol Codru, Ion Vatamanu și Dumitru Matcovschi, Gheorghe Vodă și Mihail Ion Ciubotaru, Spiridon Vangheli și Arhip Cibotaru etc., etc.), care dimpreună constituie un tablou de neuitat, prin ideatie și imaginație, privind arta literară românească de pe plaiurile moldave de odinioară, dar și

de aici și de acum din oricare altă perspectivă de evaluare.

Poetul „Alarimei” și „Tainei care mă apără” a fost și rămâne poetul-călăuză al Neamului.

Opera lui este un model clasic de slujire a artei și a cauzei socioumane a poporului său, care i-a dat naștere. Zestre literară a marelui creator contemporan al Neamului este una inestimabilă, ea alimentându-se deopotrivă din creația anonimă și din cea a celebrilor autori dintotdeauna din literatura națională și universală.

Prin contactul viu și de neuitat cu viața creației și cu creația vieții vierene ne vom ști în contact cu ideea de artă și de frumos, de perenitate, deoarece opera bardului de la Pererâta este una izvorâtă din ethosul și din logosul românesc dintotdeauna și pentru întotdeauna lui de Acasă, din Adevăr și din istoria multimilenară a Neamului.

Tudor PALLADI

Constantin Brâncoveanu - domnitorul martir al credinței și al neamului

Cu prilejul împlinirii a 300 de ani de la moartea mucenicească a lui Constantin Brâncoveanu și a celor împreună cu dânsul (1714-2014), pretutindeni în cuprinsul Patriarhiei Ortodoxe Române se comemorează înălțătorul martiriu al domnitorului.

Anul 2014, declarat Anul Brâncovenilor, este marcat în România și Republica Moldova prin evenimente menite să readucă în atenția publică personalitatea acestui domnitor, importanța căruia nu este încă apreciată în măsură cuvenită. Pe malul Nistrului, la Soroca, se află singura biserică din lemn de stil maramureșean din țara noastră – biserica cu hramul „Sfinții Martiri Brâncoveni”, un loc unde memoria domnitorului este păstrată cu evlavie.

Părintele-paroh al acestei biserici, Sorin HULUȚĂ, își împărtășește gândurile despre unul dintre puținii sfinți domnitori din calendarul ortodox-românesc.

Dumnezeu l-a învrednicit pe Constantin Brâncoveanu să poarte atât coroana puterii lumeste cât și cea a martiriului, arătându-ne că cel ce arde de dragoste pentru Hristos și face voia Lui nu se lasă furat de cele materiale și de deșertăciunea acestei lumi ci, conștient de marea iubire a Lui, Îl urmează chiar și sub satârul călăului.

Sfântul mucenic Constantin s-a născut în anul 1654 din vechiul neam boieresc al Brâncovenilor din Oltenia. Tatăl lui a fost postelnicul Papa Brâncoveanu, care va muri în anul 1655, ucis de seimenii sârbi și de dorobanți, ostașii cu leafă răsculați împotriva domnitorului Constantin Șerban Basarab. Rămas orfan, a fost crescut de mama sa, Stanca, din neamul Cantacuzinilor. Foarte educat, un bun diplomat, cu o descendență din neamul Basarabilor, cu virtuți deosebite și, mai ales, cu o bunătate deosebită, la 29 octombrie 1688, într-o conjunctură politică grea pentru țară, este ales domn în locul lui Șerban Cantacuzino. A avut o domnie foarte lungă - 25 ani după unii istorici, după alții - chiar 27 de ani, fiind întrecut doar de Mircea cel Bătrân care a domnit 32 de ani. Secretarul său, Mario Del Chiaro, spune că, inițial, Constantin a refuzat domnia, pe motiv că „splendorile domniei sunt vecinic supuse prăbușirii”, după cum mărturisea chiar el însuși. Prin această afirmație, după cum intuiește și Del Chiaro, Brâncoveanu a arătat că își presimțea tragicul sfârșit.

Contextul extern al domni-

Preot Sorin HULUȚĂ,
paroh al bisericii ortodoxe
„Sfinții Martiri Brâncoveni”,
or. Soroca

ei lui Brâncoveanu era definit de adversitatea a patru mari puteri - Imperiul Otoman, Imperiul Habsburgic, Polonia lui Ioan Sobieski și Rusia lui Petru cel Mare, toate având interese la Dunăre. În această situație, micile popoare din sud-estul Europei puteau să se mențină doar adoptând o politică „suplă și abilă.” Țara Românească era vasală a Imperiului Otoman, nu dispunea de armată sau de un tezaur pentru război și era prin situarea geografică foarte vulnerabilă la invazii străine. În acest context, Constantin Brâncoveanu a adoptat o politică a „neutralității veghetoare”.

După cum scria Nicolae Iorga în 1914, „osândit să nu facă politica armelor, Brâncoveanu a făcut marea politică a culturii, cea mai mare”. În perioada domniei lui Constantin Brâncoveanu cultura românească a cunoscut o perioadă de înflorire, voievodul fiind un fervent sprijinitor al culturii. În cei 26 de ani de domnie, Brâncoveanu s-a dovedit un gospodar desăvârșit și bun administra-

tor al avuțiilor țării, instaurând o epocă de prosperitate și de pace.

Domnul a inițiat o amplă activitate de construcții religioase și laice, îmbinând armonios în arhitectură, pictură murală și sculptură tradiția autohtonă, stilul neobizantin și ideile novatoare ale renascentismului italian într-un nou stil caracteristic, numit stilul brâncovenesc.

Dacă dintru început Poarta l-a acceptat pe Brâncoveanu, mai apoi sultanul care era un lacom fără pereche, râvnind la averile domnului muntean, a dorit înlăturarea sa. Nu conta că domnitorul își plătea tributul la timp, ba și că oferea sume suplimentare și provizii. Arzând deci de pofta arginților, precum luda odinioară, turcii nesătui au alcătuit nu mai puțin de 11 capete de acuzare, dintre care amintim: sărăcirea țării, încercarea de a fugi cu bogățiile sale în Transilvania, că a bătut monede de aur cu chipul său, întreținerea de corespondență secretă cu împăratul Austriei și altele asemenea. Planul pentru detronarea lui Brâncoveanu și vânzarea averilor lui fusese deja pus în mișcare. „Prințul aurului” cum era supranumit la Stambul Brâncoveanu, Altân-Bey, trebuia să ajungă cerșetor. Potrivit lui Del Chiaro, secretarul brâncovenesc, detronarea a avut loc la 23 martie 1714 prin trimiterea unei figuri familiare de către sultan la Brâncoveanu, Mustafa Aga, pentru ca acesta să nu se sperie. A doua zi, năframa de mătase neagră va fi pusă pe umerii domnitorului,

spunându-i-se mazel, adică detronat. În prezența mitropolitului și a boierilor, a fost citit firmanul prin care a fost declarat împreună cu toată familia sa hain, adică rebel. În locul lui a fost ales Marele Spătar Ștefan Cantacuzino. Deși Brâncoveanu îi spusese acestuia că e mai bine că domnia i-a fost încredințată lui decât unui străin, Cantacuzino nu se sfiește ca imediat să porceadă la schimbarea și împărțirea demnităților, fără ca măcar din bun-simț să aștepte plecarea lui Brâncoveanu. Mergând spre calea de la moarte la viață a martiriului, îi adresează lui Ștefan Cantacuzino următoarele cuvinte: „Finule Ștefan, dacă aceste nenorociri sunt de la Dumnezeu pentru păcatele mele, facă-Se voia Lui. Dacă însă sunt fructul răutății omenești, pentru pieirea mea, Dumnezeu să ierte pe dușmanii mei, dar păzească-se de mâna teribilă și răzbunătoare a judecății divine.”

Dus la Constantinopol împreună cu familia sa și o parte din averi, au fost aruncați în vestita închisoare a celor șapte turnuri - Edicule. După obiceiul turcesc, în timp ce se aflau în închisoare, li s-a promis că vor scăpa cu viață dacă vor îmbrățișa religia mahomedană, propunere pe care evlaviosul domn a respins-o cu hotărâre.

În ziua de 15 august 1714, la praznicul Adormirii Maicii Domnului, tocmai când domnitorul împlinea vârsta de 60 de ani, au fost duși cu toții la locul de osândă - piața Ialichioșc - lângă Serai. Istoricii vremii relatează că, înainte de a fi uciși, domnitorul a dat fiilor săi un ultim îndemn: „Copiii mei, aveți curaj! Am pierdut tot ce aveam pe lumea asta, să ne mântuim cel puțin sufletul, spălându-ne păcatele în sângele nostru.”

În prezența sultanului, a trimișilor unor țări străine, a soției, ficelelor și ginerilor lui Brâncoveanu, aduși la acest fioros spectacol, a urmat decapitarea domnitorului și a celor patru fii - Matei, Radu, Ștefan, Constantin și apoi a sfetnicului

(Continuare în pag. 12)

Expoziție dedicată creierului uman

O expoziție interactivă permanentă intitulată „C3R-V34U” („cerveau” înseamnă „creier” în limba franceză, n.r.) și dedicată creierului uman și misterelor sale a fost vernisată recent la Paris, în cadrul complexului muzeal „Cité des Sciences et de l'Industrie”, pentru experimentele interactive fiind folosite cele mai noi cunoștințe din domeniul neuroștiințific.

„Cité des Sciences et de l'Industrie” din Paris este cel

mai mare complex muzeal european dedicat științei, fiind amplasat într-un spațiu de 800 de metri pătrați.

„Complex fascinant de molecule, celule și circuite depozitare ale amintirilor”, creierul uman este probabil „obiectul cel mai complex din univers”, spune Stanislas Dehaene, doctor în psihologie cognitivă și profesor la Collège de France.

De la intrarea în spațiul expozițional, vizitatorul este introdus rapid într-o atmosferă onirică, scenografia fiind inspirată de universul suprarealist al artistului belgian René Magritte, cu umbrele și pălăriile sale specifice.

Cel mai puternic animal de pe pământ

Care este cel mai puternic animal de pe pământ. Animalele sunt diferite și, ca atare, au și puteri diferite. Unele au capacitatea de ridica și de a căra greutatea enormă, în timp ce altele au puteri imense, comparativ cu mărimea corpului lor. Vă prezentăm unele dintre cele mai puternice animale de pe pământ.

Vulturii sunt unele dintre cele mai puternice animale, fiind capabili să ridice greutatea chiar și de patru ori mai mari decât ale propriului corp.

Anaconda este cel mai mare și cel mai puternic șarpe din lume. Și tigru ocupă un binemeritat loc în topul celor mai puternice animale la fel ca și ursul Grizzly care poate ridica până la 500 de

kilograme, adică o greutate de 0,8 mai mare decât a corpului său.

Elefantul african este cel mai puternic mamifer din lume. Acesta cântărește aproximativ 6000 de kilograme și poate căra greutatea de până la 9000 de kilograme, echivalentul a 130 de oameni.

Dar cel mai puternic animal de pe pământ este gândacul de bălegar. Poate ridica o greutate de 1.141 mai mare decât a propriului său. Imaginați-vă un om cu 1.141 oameni în spate sau un elefant cu 1.141 de elefanți!

Stresul și cafeaua

Jurnaliștii sunt cei mai mari băutori de cafea, consumând mai multe cești cu această băutură pe zi decât oricare altă persoană care lucrează în alt domeniu. Cauza principală fiind este de la locul de muncă, potrivit unui studiu realizat în rândul a 10.000 de persoane. Astfel, 70% dintre participanții la studiu au spus că, în cazul în care nu beau cafea zilnic, capacitatea de a lucra le poate fi afectată. Mai mult decât atât, 85% dintre respondenți au spus că beau cel puțin trei cești cu cafea pe zi.

„Se pare că a consuma cafea este o necesitate la locul de muncă într-o mare varietate de profesii”, au declarat cercetătorii care au realizat studiul, publicat de Pressat. „Cei mai mari consumatori, care beau peste patru cești cu cafea pe zi, sunt cei cu cariere stresante: jurnaliștii consumă

cel mai mult, urmați îndeaproape de polițiști și profesori”, mai spun cercetătorii.

Un studiu realizat anul trecut, în decembrie, recomanda ca doza zilnică de cafea să nu depășească 200 de miligrame de cofeină, echivalentul a două cani sau patru cești cu cafea. Consumul unei cantități mari de cafea, doar pentru a scăpa de stresul provocat de o zi de muncă, poate avea consecințe asupra sănătății, putând provoca accidente vasculare cerebrale și probleme cardiace.

Noul studiu a mai arătat că 62% dintre respondenți sunt conștienți de aceste riscuri asupra sănătății.

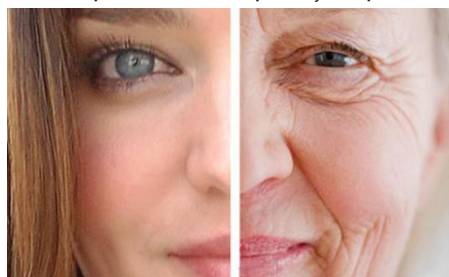
Îmbătrânim mai repede...

Regimul alimentar sărac în nutrienți și lipsa exercițiilor fizice nu sunt doar cauzele obezității, ale tensiunii arteriale și ale diabetului, ci și a îmbătrânirii premature.

Trăim mai rapid, mai intens și mai nesănătos. Din acest motiv îmbătrânim și mai repede decât părinții

repede decât o făceau părinții noștri.

Chiar dacă avem mai multe informații despre ceea ce înseamnă un regim alimentar echilibrat, condiții de muncă mai bune decât predecesorii noștri și acces la medicamente mai bune, tot mai multe persoane prezintă probleme

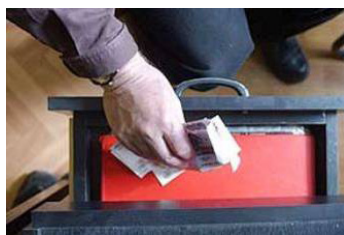

noștri, arată un studiu efectuat în Olanda. Deși avem medicamente mai eficiente în tratarea bolilor și ne-a crescut speranța de viață în ultimele secole, îmbătrânim fizic mai

de greutate chiar de la vârste fragede, în tinerețe și dezvoltă afecțiuni de tensiune și diabet mult mai repede. Din acest motiv, cei care au acum 15 ani vor îmbătrâni

mai repede decât cei care au 35, iar cei care au 35 de ani îmbătrânesc, la rândul lor, mai repede decât cei care au 65, arata studiul efectuat în Olanda.

Corupția – o boală incurabilă?

Aproape 50 de cazuri de denunțare a tentativelor de corupere activă au fost înregistrate de CNA odată cu intrarea în vigoare a Legii privind testarea integrității profesionale. Totuși, mita rămâne instrumentul principal cu ajutorul căruia moldovenii își rezolvă problemele. Este declarația procurorului general, Corneliu Gurin, într-un interviu pentru mass-media.

Potrivit lui Corneliu Gurin, procurorii și ofițerii anticorupție au fost sesizați de la începutul anului de 27 de angajați ai Ministerului de

Interne, de 11 - ai Serviciului Vamal, de trei judecători, dar și de alți funcționari publici. Gurin a declarat, însă, că legile împotriva corupției sunt prea moi ca să dea rezultate spectaculoase.

Procurorul general a mai spus că fenomenul a pătruns prea mult în societate, iar oamenii se implică ușor în astfel de situații. Șeful Procuraturii Generale s-a referit și la cazurile de deturnare de fonduri de la Banca de Economii. El a menționat că unele dosare au ajuns pe masa judecătorilor, iar altele sunt instrumentate de oamenii legii.

Potrivit lui Corneliu Gurin, instituția pe care o conduce întreprinde măsuri de rigoare pentru promovarea schimbărilor, iar publicarea Concepției de reformare a Procuraturii confirmă acest lucru.

Tineri și corupți

Susțineau că au pile la Ambasadă Federației Ruse de la Chișinău și extorcau bani de la emigranții, expulzați din Rusia, pentru a le rezolva problemele. Acesta este denunțul făcut de un bărbat din nordul țării care s-a plâns la CNA că doi tineri i-ar fi promis că îl pot ajuta să scape de interdicția de intrare pe teritoriul Federației Ruse, susținând că ar avea influență asupra unor funcționari din cadrul Ambasadei FR.

Potrivit denunțatorului, tinerii i-ar fi cerut 1300 de dolari pentru „mituirea angajaților reprezentanței diplomatice”. Peste un timp însă, bărbatul a fost anunțat că trebuie să mai transmită 650 de dolari pentru că suma anterioară ar fi insuficientă pentru rezolvarea problemei. Și asta din cauza că ar fi apărut unele dificultăți privind anularea deport-ului.

Ofițerii Direcției generale

teritoriale Nod a CNA și procurorii anticorupție au reușit

să-i prindă în flagrant pe cei doi tineri, dintre care unul este minor. Reținerile au avut loc la un interval de câteva zile, unul dintre tineri, în vârstă de 25 de ani, fiind prins în fața unui restaurant de tip fast-food din capitală, iar minorul – în Florești.

Pe numele lor a fost deschisă o cauză penală pentru escrocherie, iar ofițerii de urmărire penală examinează și versiunea existenței unui grup organizat, care ar sta în spatele acestor tineri. Potrivit informațiilor preliminare, acesta ar fi specializat în crearea unor

scheme de extorcare de bani, prin escrocherie, de la persoane ce se confruntau cu diferite probleme, iar invocarea unor pretense legături cu funcționari din cadrul unor instituții publice ar fi fost o metodă clasică de înșelăciune.

În prezent, bănuții sunt cercetați în stare de arest la

domiciliu. Dacă vor fi găsiți vinovați, tinerii riscă amendă în mărime de la 500 la 1.000 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Funcționari pe banca acuzaților

Directorul și instructorul auto ai filialei Șoldănești a Î.S. „Centrul pentru pregătirea specialiștilor pentru Armata Națională” au fost deferiți justiției de către Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție.

În acțiunile inculpaților, procurorii au reținut comiterea infracțiunii de trafic de influență. Din probele acumulate rezultă că, în iunie curent, susținând că au influență asupra persoanelor publice din cadrul Secției Înmatricularea Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto Rezina, au pretins și primit de la o persoană 150 de euro.

În schimbul acestor bani, inculpații i-au promis susține-

rea favorabilă a probei practice la examenul de obținere a permisului de conducere a autovehiculelor (categoria „B”).

Inculpații au fost reținuți la finele lunii iulie, imediat după primirea banilor extorcați. Pentru fapta incriminată, cei doi riscă pedepse cu închisoarea de până la 5 ani sau amendă în mărime de la 2.000 la 3.000 unități convenționale.

Denunțat pentru tentativă de mituire

Un bărbat a fost reținut în flagrant după ce i-a dat mită unui inspector de patrulare. Toată scena a avut loc într-o secție a poliției din Bălți și a fost filmată de o cameră ascunsă. Cetățeanul i-ar fi propus polițistului 300 de euro pentru a nu fi tras la răspundere penală după ce a condus un mijloc de transport în stare de ebrietate și pentru ca toate probele să fie nimicite.

Cazul dat a avut loc în contextul în care bărbatul a evitat somația polițiștilor de a stopa, în timp ce se deplasa pe un teritoriu interzis. În urma măsurilor întreprinse,

șoferul a fost reținut, după care s-a constatat că era sub influența băuturilor alcoolice.

Bărbatul nu este la prima abatere de acest gen. În privința acestuia a fost inițiată o cauză penală pe faptul coruperii active. Dacă va fi găsit vinovat, șoferul riscă o pedeapsă cu închisoare de până la 5 ani sau amendă de până la 60.000 de lei.

Constantin Brâncoveanu - domnitorul martir al credinței și al neamului

(Sfârșit. Început în pag. 12)

– Ianache Văcărescu. În cele din urmă, după ce a asistat la toată tragedia fiilor săi, a fost tăiat și capul domnitorului-martir. Ca și cum nu ar fi fost îndeajuns, turcii au purtat capetele lor în vârful sulitelor prin tot Constantinopolul, iar trupurile le-au fost aruncate a doua zi în Bosfor. Tot acest spectacol grotesc a stârnit până și indignarea turcilor, scârbiți de atâta nedreptate. Trupurile au fost scoase din mare la îndemnul Patriarhiei de Constantinopol de niște creștini și îngropate la mănăstirea Halki, nu departe de Constantinopol. Doamna Maria, ficele, ginerii și nepoții, care au scăpat cu viață, au fost închiși într-o cetate din Asia Mică, de unde s-au putut reîntoarce în țară abia după doi ani. În 1720 doamna Maria a izbutit să aducă în ascuns rămășițele pământești ale domnitorului-martir, pe care le-a îngropat în

biserica Sfântul Gheorghe Nou din București, ctitoria sa.

Unul din troparele slujbei de pomenire a domnitoru-

lui are acest cuprins: „S-a aprins astăzi pentru iubitorii de praznice un sfeșnic cu cinci lumânări ce iluminează pe credincioși și sărbătoare cu cinci raze de lumină, a lui Brâncoveanu cel vestit împreună cu copiii lui.”

Brâncoveanu a rămas în memoria poporului nostru ca cel care nu și-a lepădat credința plătind cu viața sa și a copiilor săi acest lucru: „Facă Domnul ce o vrea / Chiar pe toți de mi-i tăia / Nu mă las de legea mea”.

La 20 iunie 1992, Biserica Ortodoxă Română a canonizat pe Martirii Brâncoveni, stabilindu-le zi de pomenire la 16 August (pentru a nu coincide cu praznicul Adormirii Maicii Domnului).

În zilele de 15-16 august 1992, au avut loc la București și Hurezi-Vâlcea ceremoniile proclamării canonizărilor Sf. Martiri Brâncoveni, în prezența membrilor Sf. Sinod, în frunte cu P. F. Patriarhul Teoctist, și a mii de credincioși, care-și exprimau respectul și recunoștința pentru singurul Domnitor român care a preferat moartea martirică față de alternativa trecerii la mahomedanism.

Acum ne putem închina și aprinde o lumânare de ceară curată la mormântul Voievodului-Martir Constantin Brâncoveanu de la biserica Sf. Gheorghe-Nou din București, exemplul de credință dusă până la jertfă.

Dumnezeu să-i odihnească!

Nota bene: În viitorul apropiat, Biserica „Sfinții Martiri Brâncoveni” va fi inclusă în circuitul turistic al regiunii Soroca.

Senatul, rectoratul, comitetul sindical, corpul profesoral-didactic și angajații Academiei de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dlui Marcel Cușmir, doctor habilitat, conferențiar universitar la Catedra științe administrative, în legătură cu decesul tatălui său,

Toma Petru CUȘMIR.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Academia de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dnei Rodica Sobieski-Camerzan, șefa secției informare și documentare, în legătură cu trecerea la cele veșnice a tatălui-socru,

Vasile Mihail CAMERZAN.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Abonarea 2014

Continuă abonarea pentru anul 2014 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC”, publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.
Costul unui abonament:
3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul Public” apare de 2 ori pe lună.
Costul unui abonament:
3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție
Ion AXENTI - secretar responsabil
Sergiu PÎSLARU - redactor
Vitalie NICA - redactor

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.
Ziarul apare de două ori pe lună.
Indice 67919.
Coli de tipar 1,5. Tiraj: 370.
Dat la tipar 01.10.2014

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică